

Borggaard Mindesmærket

Holbæk, Jylland, Danmark, 1948

Forfattet af Oberst T. H. Sebag-Montefiore

Kort efter krigen nedsatte Herr Flemming Juncker - der havde været meget aktiv i modstandsbevægelsen under krigen - en komite, der skulle overveje mulighederne for at rejse et mindesmærke for general Albert Borggaard på hans fødested, landsbyen Holbæk i Jylland, Danmark.

Flemming Juncker boede ikke langt fra Holbæk (Overgård øst for Hadsund, o.a.). Denne berømte artilleri-officer havde indtil da på det nærmeste været ukendt for danskerne, og i lyset af det overordentligt hjertelige forhold mellem vore to lande under krigen, og den hæder denne danske officer havde høstet i England, blev forslaget vedtaget med akklamation. The Royal Regiment of Artillery blev kontaktet med henblik på at deltage i projektet, og herfra blev det besluttet at donere et beløb fra the R. A. War Memorial Fund.

Mindesmærket er en buste af Generalen udformet efter det berømte maleri i Woolwich Mess, monteret på en smuk granitsokkel med inskription på dansk på den ene side og på engelsk på den anden side.

Busten er udført af Baron Arild Rosenkrantz, en velkendt dansk maler og billedhugger. Det er interessant at bemærke, at Erik Rosenkrantz - en af billedhuggerens forfædre - var dansk gesandt i England i det 16. årh. Shakespeare må have hørt om ham, da han navngav hofmændene i "Hamlet".

Inskriptionen lyder således:

"Rejst af landsmænd og Det kgl. Britiske Artilleri Regiment i 1948 efter Danmarks befrielse til minde om en dansk soldat som grundlagde Det kgl. Britiske Artilleri og deltog i 18 slag og 24 belejringer."

["Erected by fellow countrymen, and the British Royal Regiment of Artillery in 1947 after the liberation of Denmark. In memory of a Danish soldier, who founded the British Regiment of Artillery, and who took part in 18 battles and 24 sieges."]

Afløsningen af monumentet fandt sted søndag den 11. juli 1948. General Sir Robert

Haining, Generalløjtnant Sir Otto Lund og Oberst T. H. Sebag-Montefiore deltog som det danske artilleris gæster.

Ceremonien fandt sted i den lille landsby Holbæk i Nordjylland under overværelse af en stor folkeskare. Blandt deltagerne var den britiske ambassadør i København Mr. Randall med hustru, Militærattache Oberstløjtnant J. A. Mallard, General Knudtzon, fungerende General for den danske hær, Generalmajor Callisen, Inspector-General of Artillery, the G. O. C. Jutland Infantry Division, chef og officerer fra de 3 Field Artillery Regiment i Århus, Hr. Flemming Juncker og andre fremtrædende personer.

En æresgarde og en saluteringsenhed fra de 3 Field Artillery Regiment i Århus deltog. Da de britiske officerer ankom, blev de hilst af en trompet fanfare, og General Haining inspicerede æresgarden. Derefter tog hr. Flemming Juncker ordet, først på engelsk og derefter på dansk; General Haining replicerede på engelsk, der blev oversat af hr. Juncker. Æresgarden præsenterede gevær, General Haining afslørede monumentet, der blev affyret en salut på 12 skud, hvorefter æresgarden affyrede 3 "feu de joies" (formodentlig en salut, hvor hver enkelt soldat i saluteringsenheden affyrer sine skud vilkårligt. Lydindtrykket kan sammenlignet med en forstørret „lyn-kineser“. O.a.). Derefter blev der lagt krans ved mindesmærket. Derefter overtog formanden for det lokale sogneråd Knud Friis Nyegaard i en kort tale ansvaret for monumentet på vegne af sognet, idet han lovede i tiden fremover at ville holde monumentet i god stand.

Ceremonien sluttede med, at General Knudtzon takkede komiteen på vegne af Det danske Artilleri, idet han sagde, at der her var tale om et passende mindesmærke for en brav dansk soldat og en fremragende engelsk general.

Denne beskrivelse af ceremonien ville ikke være fuldendt uden en omtale og anerkendelse af modtagelsen, der blev repræsenteret fra the Royal British Regiment til del. Regimentet mødtes med Hr. Juncker i Esbjerg. Han var kommet i militært køretøj, og han kørte os alle 140 miles til sin ejendom, hvor vi blev meget gæstfrit underholdt i hovedbygningen fra 16 årh. (Junckers ejendom var Overgård,

der ligger 15 km. øst for Hadsund og 32 km. fra Holbæk over Voer-Mellerup færgeren. o.a.).

Afsløringen fandt sted næste dag, der var en søndag, og de mange militære og civile gæster blev inviteret til frokost i et stort hus i nærheden (Muligvis Holbækgård, der ejedes af Flemming Junckers søster Elsebeth Juncker og kun ligger 1½ km. fra Holbæk. o.a.). Om aftenen sejlede de 3 Field Artillery Regiments

stationeret i Århus til København med natbåden.

Dagen efter besøgte man Artilleriskolen i Holbæk på Sjælland, spiste frokost i messen, og om aftenen var der middag med fungerende chef for Hæren i Bellevue tæt på København. Torsdag var sat af til sightseeing, bl.a. med besøg på Kronborg Slot i Helsingør, og der var indbudt til middag om aftenen af Militær Attaché Oberstløjtnant J. H. Mallard. Danmark og Den danske Hær.

Oversat fra Journal of the Royal Artillery 75:4 s. 266 (1948) af Peter Maarbjerg.

Da mindesmærket blev afsløret, stod det foran skolen i Holbæk. Senere blev det, på grund af en udvidelse af skolegården, flyttet til en mere ydmyg placering overfor præstegården, hvor det nu står - tilgroet og overset!

P.M.

Artiklen er indsendt af Peter Maarbjerg.